ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
NÄKYMÄ LOUNAASTA
31.10.2019

YLEISSUUNNITELMA

SELOSTUS

Suunnitelman sisällön kuvaus
"Tavoitteena on lisätä ydinkeskustan elinvoimaa ja alueen houkuttelevuutta asiointi-, asumis- ja virkistäytymispaikkana. Keskustan tulisi nykyistä enemmän ilmentää sen kaunista sijaintia järven rannalla. Arkkitehtuurin ja massoittelun tulee vahvistaa keskustan kaupunkimaista ja tehokasta ilmettä."

Suunnitelman lähtökohta ja idea on ollut näkymien avaaminen järvelle. Sastamalan vetovoimatekijät ovat vesistö, rannat sekä pienimittakaavaisuus. Palvelut ovat helposti saavutettavissa ja keskusta on käveltävissä. Rautaveden rannalta Pororannalle kulkevan Aittalahdenkadun reitin aktivoiminen tuo kaksi vesistöä lähelle ydinkeskustaa. Houkutteleva järvimaisema tulee hyvin esille uudella keskusta-alueella ja Puistokadulla. Aittalahdenkadun rantojenpuoleisten ympäristöjen rakentamisen ilmeessä huomioidaan myös näkyvyys järven suunnasta. Vesistöjen välinen reitti jakaantuu keskustatoimintojen, Seuratalon ympäristön sekä satama- ja koulualueen toimintoihin sekä näiden alueiden täydennysrakentamiseen.
Uusi tori sijoittuu Sastamalan ytimeen Puistokadun ja Aittalahdenkadun risteykseen. Tori on kaupungin sydän. Tori rajataan tiiviisti, jotta sille saadaan selkeä identiteetti ja ilme. Torilta avautuu näkymä järvelle. Torin ja rannan välinen alue on kävelykatua eli Promenadia. Promenadin tulee olla ilmeeltään selkeärajainen ja tiivis. Maanpintakäsittely tukee ideaa. Tori ja torin rantaan suuntautuva jatke sekä uimahallin edusta muodostavat tiiviissä kaupunkirakenteessa toisiinsa linkittyvän aukiosarjan, joka tarjoaa paikkoja kaupunkilaisten kohtaamisille ja tapahtumille.

Promenadia rajaavat olemassa olevien rakennusten lisäksi täydennysrakentaminen. Molemmilla rannoilla kulkee virkistysreitit. Uusi viheryhteys suunnitellaan Torikorttelista Pororannalle opistokorttelin kautta.
Uimahalli sijaitsee Promenadin pohjoispuolella. Pääsisäänkäynti on Promenadilta ja uimahallilta avautuu näkymät järvelle ja Promenadille. Suunnitelmassa oleva uimahallin rakennusmassa mahdollistaa vajaan 2-kerroksisen 4 800m² kokoisen rakennuksen. Uimahalli suunnitellaan paikalliseksi uintikeskukseksi, joka ilmentää paikallista kylpemis- ja saunakulttuuria. Yleinen sauna sijoittuu uimahallin ja rantaviivan väliin rannan tuntumaan.

Matalat liikerakennukset Torikeskuksen molemmin puolin tuovat uutta ilmettä Promenadille. Virastotalon kortteliin on varattu uutta rakentamista asumista ja/tai hotellitoimintaa varten. Promenadin varrelta olisi hyvä tulevaisuudessa osoittaa tila pop-up – kaupalle, joka toimisi showroomina paikallisille keskustan ulkopuolella sijaitseville yrityksille.
Seuratalon näkyvyyttä ympäristössä parannetaan harventamalla puustoa. Tilalle istutetaan matalia kasveja tai kivettyjä alueita. Näkymäakseleita korostetaan esim. Epäsuoralla valaistuksella. Marttilankadun varteen on suunniteltu uusi tontti asuinkerrostaloa ja sen paikoitusaluetta varten.

Linja-autoasema sijoittuu Marttilankadun ja Varilankadun kulmaan. Varilankadun jatkeen molemmin puolin tulee pysäkit linja-autoja varten ja Aittalahdenkadun varteen linja-autoasematoimintaa palvelevat taukotilat. Aittalahdenkadun ja Marttilankadun kulma on varattu tulevaisuuden täydennysrakentamista varten. Tässä vaiheessa suunnitelmassa on katuaukio istutusalueineen. Aittalahdenkatu katkaistaan autoliikenteeltä.

Marttilan koulun ja Aittalahdenkadun väliin tulee täydennysrakentamiskortteli. Keskusta-asuminen toteutuu järvinäkymin ja omalla venepaikalla. Korttelissa painotetaan yhteisöllisyyttä. Tavoitteena on muodostaa iso toiminnallinen yhteispiha tonteille ilman aitauksia. Yhteistilat ja sauna sijaitsevat korttelin rannan puoleisella sivulla. Osa asunnoista toteutetaan loft-asuntoina. Kortteli voidaan rakentaa vaiheittain. Aittalahdenkadun ja Rautavedenkadun kulmassa on rantatori, jossa on kioski terasseineen. Aukio jatkuu Rautavedenkadun ylitse rannan puolelle. Rautavedenkadun ja rantaviivan väliin tulee puurakenteisia rakennelmia käytettäväksi satamapalveluihin saunaksi, pop-up -kaupoiksi tai Herra Hakkaraisen kalamajaksi.

Julkiset ulkotilat suunnitellaan pienimittakaavaisiksi ja kadun kalusteissa ja pintamateriaaleissa suositaan paikallisuutta. Uusien alueiden katumiljöö suunnitellaan viihtyisäksi. Rautaveden rannalta Pororannalle kulkeva Aittalahdenkadun reitti jakaantuu kolmeen erilaiseen osaan toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti. Torin ja Pororannan väliselle aukiosarjalle suunnitellaan taidevalaistus ja julkinen ulkotila toteutetaan laadukkaasti tavoitteena luoda monikäyttöinen tila kaupunkilaisten käyttöön. Rannalle tulee uusi laiturialue saunoineen ja kahviloineen. Uimaranta- ja uimahalli muodostavat virkistykseen ja vesiliikuntaan painottuvan kokonaisuuden. Rannalta voi vuokrata suppauslautoja, kajakkeja ja riippumattoja. Puistokadun ja sataman väliselle alueelle Aittalahdenkatua avataan taskupuistikkoja- ja aukioita. Seuratalon ympäristössä Aittalahdenkatu on puistobulevardimainen. Puistokadun kulmaukseen tulee uusi aukiomainen puistikko. Sataman puoleinen osa Aittalahdenkatua kunnostetaan ja kannustetaan yksityisiä tontteja elävöittämään esimerkiksi viherhuoneilla tai maa/valotaiteella kadun puoleista tontin osaa. Tonteille annetaan rakennusoikeutta toteuttaa tontille puurakenteinen yhteistiloiksi tarkoitettu rakennus kadun varteen. Satama-alueelle tehdään lisää laitureita ja Aittalahdenkadun päässä rannan puolelle tulee uusi laiturimainen aukio saaristolaishenkisine aittamaisine rakennuksineen.

Vaikutusten arviointi

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan
Aittalahdenkadun ilme Puistokadun ja Pororannan välisellä osuudella tiivistyy täydennysrakentamisen myötä. Näkymä Puistokadulta on aiempaa urbaanimpi. Puistokadun ja Aittalahdenkadun kulmaukseen siirretty tori elävöittää ympäristöä ja muuttaa ilmettä. Uimahalli uutena julkisena rakennuksena parantaa kaupunkikuvaa ja monipuolistaa kaupunkirakennetta.
Aittalahdenkadulla Puistokadun ja Rautaveden väliselle osuudelle tulee täydennysrakentamiskortteli, joka pyritään rakentamaan olemassa olevia puita säästäen. Tällä hetkellä istutettu nurmialue muuttuu rakennetuksi.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan
Pororannalta tarkasteltuna maisema muuttuu rakennetummaksi Aittalahdenkadun kohdalla. Aittalahdenkadun pohjoispuolelle on suunniteltu uimahallia ja eteläpuolelle uusi asuinkortteli. UV-asemakaavamerkinnällä merkitystä alueesta osa muuttuu rakennetuksi. Seuratalon mäen alueella puustoa harvennetaan ja pieni osa Marttilankadun varrella muuttuu rakennetuksi.
Rautavedensuunnasta rantavyöhyke muuttuu Aittalahdenkadun pohjoispuolella rakennetuksi uuden asuinkorttelin myötä. Tällä hetkellä kortteli on rakentamaton ja siinä kasvaa nurmikolla puita. Y-korttelin käyttötarkoitus muuttuu asuinrakennusten korttelialueeksi.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen
Suunnitelma täydentää rantoja kiertävää jalankulun ja pyöräilyn rantareittiä. Linja-autoaseman siirtäminen lisää liikenteen määrää Aittalahdenkadulla Varilankadun ja Puistokadun välisellä osuudella. Aittalahdenkadulla linja-autoaseman kohdalla katu muuttuu kävelykaduksi, jolloin liikenne katkaistaan ja liikenteen määrä vähenee Aittalahdenkadulla Marttilankadun ja Rautavedenkadun välisellä osuudella.
Kortteleissa hulevesien hallinta hoidetaan tonteilla.

Hulevesien hallinta

Hulevedet pyritään imeyttämään ja viivyttämään tonteilla. Julkisissa ulkotiloissa kiinnitetään huomiota pintamateriaaleihin. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota AH-tonttien pinta- ja pohjakuivatukseen. Uimahallin alin perustamistaso on +58.7 ja alin 1. kerroksen lattiakorko on +59.3.

Liikenne

Liikenne perustuu pitkälti moottoriajoneuvoliikenteeseen. Linja-autoasema on siirretty Varilankadun jatkeen, Marttilankadun ja Aittalahdenkadun väliseen kortteliin. Bussiliikenne kulkee Varilankatua pitkin Aittalahdenkadulle. Promenadin risteysalueet on käsitelty ”shared space” periaatteella. Lisäksi Onkiniemenkadun ja Puistokadun risteyksessä on "shared space"

Pyörätiet
Uudistunut tieliikennelaki tulee voimaan 1.6.2020, jolla pyritään mm. kannustamaan kuntia rakentamaan pyöräliikenteen järjestelyitä yksisuuntaiseen järjestelmään perustuvaksi. Liikenteen ollessa melko vähäistä yksisuuntaisissa pyöräliikennejärjestelyissä pyöräliikenne suositellaan ohjattavaksi muun ajoneuvoliikenteen sekaan kaupunkimaisissa ympäristöissä, joissa eri ajoneuvoryhmien väliset nopeuserot eivät ole erityisen suuria. Melko vähäliikenteiseksi kaduksi katsotaan kadut, joilla autoliikenteen liikennemäärät eivät ylitä 2 000 ajoneuvoa vuorokaudessa
Suunnittelualueella Puistokadulla (11-12 000 ajoneuvoa/vrk), Marttilankadulla (4 830 ajoneuvoa/vrk) ja Varilankadulla (5 360 ajoneuvoa/vrk) ajoneuvojen liikennemäärä ylittää 2 000 ajoneuvon liikennemäärän vuorokaudessa. Näille kaduille on suunniteltu 1-suuntaiset pyöräkaistat tai –tiet. Lisäksi Aittalahdenkadulla Pororannan ja Puistokadun välisellä osuudella ajoneuvoliikenteen määrä ylittää 2 000 ajoneuvoa/vrk.

Virkistysreitit
Päävirkistysreitit kulkevat rantoja pitkin. Aittalahdenkatua ja Promenadia pitkin Seuratalon puistoaluetta hyödyntäen kulkee poikittainen pääreitti.

Pysäköinti
Pysäköintiä on järjestelty vastaamaan sijoittelultaan paremmin kysyntää. Asuintonttien pysäköinti on sijoitettu tonteille. Julkisten rakennusten pysäköinti on erillisillä pysäköintialueilla ja kadun varressa, jolloin pysäköinnin yhteiskäyttö on mahdollista.

Linja-autoasema
Linja-autoaseman ja Seuratalon puiston välissä on liityntäpysäköinti. Varilankadun jatkeen varrella on 6 pysäkkiä linja-autoja varten. Pysäkin mitta on 17 m/ 1 auto, joka mahdollistaa kaupunkiliikenteessä yleisesti käytettävien telibussien liikennöinnin sujuvasti.

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
HAVAINNEKUVA 1:2500
31.10.2019

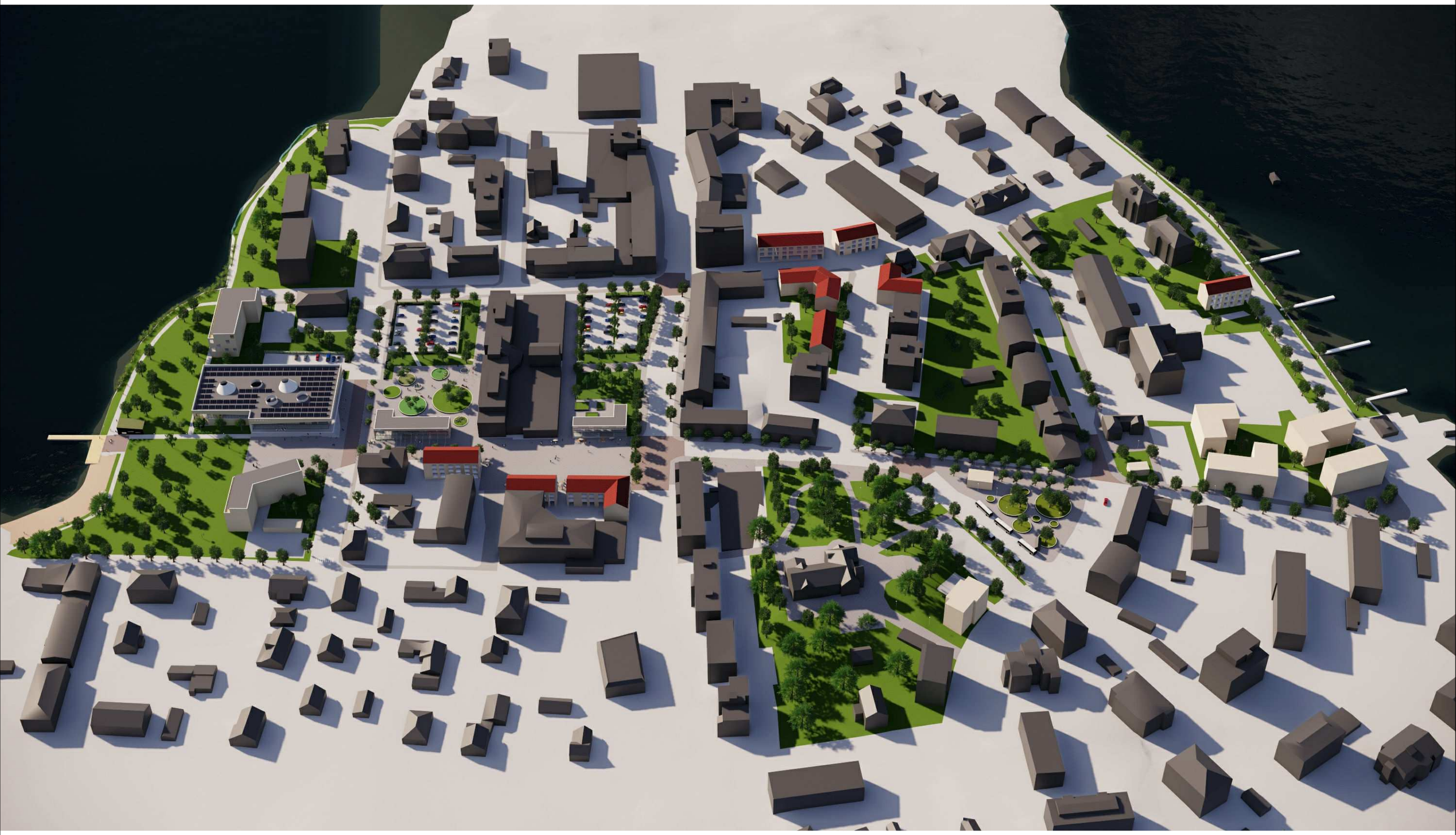

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
ILMAKUVA ETELÄSTÄ
31.10.2019

OLEMASSA OLEVA
TILANNE 1 : 5000

- PAIKOITUSALUEET
- AUKIOT / TORIT / SHARED SPACES / KÄVELYKADUT
- OLEMASSA OLEVAT PUISTOT
- LINJA-AUTOASEMA

PURETTAVAT
RAKENNUKSET 1 : 5000

- PURETTAVAT RAKENNUKSET

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
TEEMAKARTAT/ OLEMASSA OLEVA TILANNE JA PURETTAVAT RAKENNUKSET 1:5000
31.10.2019

VAIHE1 1 : 5000

VAIHE2 1 : 5000

- UUDET RAKENNUKSET / TONTIT
- UUDET PAIKOITUSALUEET
- UUDET AUKIOT / TORIT / SHARED SPACES /KÄVELYKADUT
- MUUTETTAVAT / RAKENNETTAVAT / PUISTOT
- PURETTAVAT RAKENNUKSET
- OLEMASSA OLEVAT PUISTOT
- LINJA-AUTOASEMAN UUSI PAIKKA

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
TEEMAKARTTA / VAIHEISTUS 1:5000
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
ILMANÄKYMÄ TORILLE/JÄRVELLE
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
NÄKYMÄ TORILTA
31.10.2019

MUUTETTAVAT / RAKENNETTAVAT / PUISTOT
OLEMASSA OLEVAT PUISTOT
AUKIOT JA TORIT / KAUPUNKITILA

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
TEEMAKARTTA / KAUPUNKITILA JA VIHERALUEET1:5000
31.10.2019

II
LIIKERAKENTAMINEN
KERROSALA 450 kem²
AUTOPAIKAT:
KADUNVARSI/PAIKOITUSALUEET

II
LIIKERAKENTAMINEN
KERROSALA 550 kem²
AUTOPAIKAT:
KADUNVARSI/PAIKOITUSALUEET

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS APUTILAT)
KERROSALA 2800 kem²
AUTOPAIKAT: 32 ap

I2/3
UIMAHALLI
KERROSALA 4080 kem²
AUTOPAIKAT: 26 ap +
KADUNVARSI/PAIKOITUSALUEET

I
YLEINEN SAUNA
KERROSALA 100 m²
AUTOPAIKAT:
KADUNVARSI/PAIKOITUSALUEET

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS LIIKE-/TYÖ-/APUTILAA)
KERROSALA 2700 kem²
AUTOPAIKAT: 28 ap

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS LIIKE-/TYÖ-/APUTILAA)
KERROSALA 2500 kem²
AUTOPAIKAT: 25 ap

V
ASUNTORAKENTAMINEN
+1.KRS LIIKE-/TYÖ-/VARASTOTILAA
KERROSALA 1400 kem²
AUTOPAIKAT: 14 ap

V
ASUNTORAKENTAMINEN / HOTELLI
+1.KRS LIIKE-/TYÖ-/VARASTOTILAA
KERROSALA 3700 kem²
AUTOPAIKAT: 37 ap

IV
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS APUTILAA)
KERROSALA 1000 kem²
AUTOPAIKAT: 10 ap

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS APUTILAA)
KERROSALA 1500 kem²
AUTOPAIKAT: KADUNVARSI

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS APUTILAA)
KERROSALA 6400 kem²
AUTOPAIKAT: 68 ap

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS LIIKE-/TYÖ-/APUTILAA)
KERROSALA 3000 kem²
AUTOPAIKAT: 20 ap

II
LIIKERAKENTAMINEN
KERROSALA 200 kem²
AUTOPAIKAT:
KADUNVARSI/PAIKOITUSALUEET

V
ASUNTORAKENTAMINEN
(1.KRS APUTILAA)
KERROSALA 1000 kem²
AUTOPAIKAT: 12 ap

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
TEEMAKARTTA / MITOITUS 1:5000
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
NÄKYMÄ KAUPPAKESKUKSELTA UIMAHALLILLE
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LÄÄKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
NÄKYMÄ KAUPPAKESKUKSELTA UIMAHALLILLE
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
NÄKYMÄ JÄRVELTÄ
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
TEEMAKARTTA / LIIKENNE
31.10.2019

ARKKITEHTITITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY
ARKKITEHTUURITOIMISTO MIKA SAARIKANGAS
ARKKITEHTITOIMISTO AHDEOJA

Sastamalan kaupungin ydinkeskustan yleissuunnitelma
ILMAKUVA LÄNNESTÄ
31.10.2019